

Matematik med tillämpningar 1, del 1 (MAN100)

Tentamen den 17 mars 2004, 8.45-13.45

Om inget annat anges, skall den fullständiga lösningen på uppgiften redovisas, inklusive räkningar, eventuella hänvisningar till satser och motiveringar. Varje uppgift ger sammanlagt maximalt 3 poäng utom uppgift 1 som kan ge 4 poäng.

- (1) På den här uppgiften skall du bara ge svar. (En poäng per deluppgift.)

(a) Vad blir

$$\frac{d}{dx} \left(x^{\frac{1}{x}} \right)?$$

- (b) Bestäm standardmatrisen för rotationen moturs en vinkel $\frac{\pi}{4}$ (dvs 45°) i planet $\mathbb{R}^2$. Bestäm bilden av vektorn $\begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}$ under rotationen.

(c) Bestäm inversen till matrisen

$$A = \begin{bmatrix} -3 & 4 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

(d) Låt

$$f(x) = \begin{cases} \cos x, & \text{om } x \geq 0 \\ ax^2 - bx + c, & \text{om } x < 0. \end{cases}$$

Bestäm a , b och c så att f blir två gånger deriverbar för alla reella x .

- (2) Nedan ges 6 påståenden. Avgör för vart och ett av dem om det är sant eller falskt. Endast svar skall ges. Rätt svar ger 0,5 poäng, fel svar -0,5 poäng och inget svar 0 poäng. Du kan inte få mindre än 0 poäng på hela uppgiften.

(a) Linjerna $x + 2y = 1989$ och $15x - 8y = 39486$ är vinkelräta.

(b) Grafen till funktionen $f(x) = (x - 2)^4$ har en inflexionspunkt i $x = 2$.

(c)

$$\lim_{x \rightarrow 0} x(\ln x)^{1000} < 0.$$

(d) Det finns en 3×2 matris A sådan att för alla $\mathbf{b} \in \mathbb{R}^3$ är $A\mathbf{x} = \mathbf{b}$ lösbar.

- (e) Låt $m \leq n$ vara positiva heltal och p ett polynom av grad m och q ett polynom av grad n . Låt $f(x)$ vara den rationella funktionen $p(x)/q(x)$. Då måste alltid

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) = 0.$$

- (f) Är vektorerna $(1, -1, 1)$, $(1, -1, 0)$ och $(1, 1, 1)$ linjärt oberoende?
- (3) Konstruera en udda funktion $f(x)$ så att $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \pi^+} f(x) = -\infty$ och så att f har oändligt många lokala extrempunkter.
- (4) Bestäm en bas för nollrummet $\text{Nul}A$ och en bas för kolonnrummet $\text{Col}A$ till matrisen

$$A = \begin{bmatrix} -3 & 6 & 5 \\ 1 & -2 & -2 \\ 2 & -4 & -1 \end{bmatrix}$$

- (5) Vilken punkt på grafen $y = \cos x$ minimerar avståndet till origo?
- (6) Låt

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 5 & -3 \\ 4 & 7 & -4 \\ 6 & 9 & p \end{bmatrix}.$$

Bestäm talet p så att ekvationen $A\mathbf{x} = \mathbf{0}$ har mer än en lösning och ange alla lösningar i detta fall.

- (7) Låt

$$h(x) = \cos x - 1 + \frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{24}.$$

Visa att $h(x) < 0$ då $x \neq 0$.

- (8) Ekvationen $x + 2y + 3z = 6$ och beskriver ett plan $\mathcal{P}$ i $\mathbb{R}^3$. Bestäm en ortogonalbas för $\mathbb{R}^3$ sådan att en av basvektorerna är vinkelrät mot (dvs normal mot) planet $\mathcal{P}$.